

GURASO BANANDU, DIBORTZIATU EDO ELKARBIZITZA ETEN DUTEN IZATEZKO BIKOTEEN KASUAN JARRAITU BEHARREKO PROZEDURA.

2022/05/02

Banaketak direnean gurasoek bere seme alaben ikasketa-prozesuan erabakiak hartzeko eta informazioa jasotzeko duten eskubidea bermatzeko eta aldi berean legeak ezartzen dizkien erantzunkizunetan laguntzeko Hezkuntza Saitetik jasotako argibideak betez jarraitu beharreko prozedura.

- Matrikulazio eskaera edo ikastetxez aldatzeko eskaera guraso baten izenean etorriko balitz, beste gurasoaren adostasuna beharrezkoa den ala ez ziurtatu beharko da. Horretarako epaiaren edo behin behineko neurrien autoaren xedapen-zatia aurkezteko eskatuko zaio eskatzaileari.
Dokumentu hori ezin da jaso eta itzuli egingo da. Ikaslearen espedientean ohar bat baino ez da idatziko, hezkuntza erabakiei buruz xedatutakoa jasotzeko (III. Eranskina).
- Dokumentuak beste gurasoak guraso ahala kenduta (patria potestad) dagoela jasotzen ez badu, eskaeraren kopia bat igorriko zaio posta zertifikatu bidez, ezinbestean, eskatzaileak eman beharko du helbide hau.
- Bertan adieraziko zaio eskaera bideratu egingo dela informazioa jaso eta 10 egun balioduneko epean ez badu ikastolan aurkezten kontrako agiririk. Epe horretan agiri hori azalduko balu, eskatzaileari adieraziko zaio matrikulazio edo ikastetxe aldaketa, soilik, baimentzen duen epaiaren aginduaren ondoren egingo dela.
- Guraso ahala duten bitartean bi gurasoek informazio berdina jasotzeko eskubidea dute. Ikastolak bi gurasoei informazio berdina bidaliko die

aurkakoa agintzen duen epaia edo behin behineko neurriak jasotzen dituen dokumentazioa jaso arte.

- Biek guraso ahala duten bitartean hezkuntzarekiko eta osasunarekiko erabakiak hartzeko eskubide eta erantzukizun berdina dute. Hori dela eta eranskinean agertzen den fitxa bi gurasoek sinatu beharko dute.
- Banakako guraso bileretarako hitzordu bat ematea lehenetsiko da. Ikasleen onurari begira bilera bat lehenetsiko da. Familiei honen berri emateko, ikasturte hasierako guraso bilera orokorreko txostenean, esaldi bat jarriko da, bilera bakarra lehenesten dela adieraziz eta gurasoek bi bileretan egin nahiko balute eskaera egin beharko luketela azpimarratuaz.
- Bietako batek seme alabaren txosten eskolarra eskatzen badu, datu hauekin soilik osatuko da: osasun egoera, asistentzia eta notak. Abokatuak eskatuko balu, gurasoen izenean ahalordea emanda daukala ziurtatu beharko da.
- Epaitegiko eskaerei, informazioa emateko gida:
 - Informeak epaileak eskatutakoari soilik erantzungo dio modu objetiboan eta balorazioak egitea saihestuko da.
 - Bidaltzen den informazioa, zuzendaritza, orientazio departamentua eta tutorearen artean koordinatuko da.

I. ERANSKINA

ZER DA GURASO AHALA (PATRIA POTESTAD) ETA ZER DA ZAINZTA ETA BABESPEA (GUARDA Y CUSTODIA)

Guraso-ahala **gurasoek** emantzipatu gabeko **seme-alaba adingabeei** eta haien babesari dagokienez dituzten eginbehar eta eskubideen multzoa da.

- Seme-alabak zaintzea, haiekin egotea, elikatzea, hezteak eta prestakuntza integrala ematea.
- Ondasunak ordezkatzeko eta administratzeko.

Gurasoak bananduta bizi badira, semearekin edo alabarekin bizi denak egikarrituko du guraso-ahala (eguneroko bizitzan). Ez, ordea, ikastetxea aukeratzeko erabakietan, askotariko tratamenduetan...

Zaintza eta babespea seme-alababekin bizitzea, zaintzea eta laguntzea da. Gurasoetako bati, biei edo hirugarren bati egotz dakioke.

Beraz, guraso-ahala seme-alaben ordezkaritza orokorrari dagokio, eta zaintza eta babespea, berriz, seme-alaben ohiko edo eguneroko bizikidetzan oinarritzen da. Horregatik, **ezkontza hausten denean, ohikoena da bi gurasoek guraso-ahala mantentzea**, eta hori ez da gertatzen zaintza eta jagoletzarekin, normalean bietako batek bakarrik mantentzen baitu, **zaintza partekatuko** kasuetan izan ezik.

Beraz, esan dezakegu elikadurari, janzerari, lagunei eta abarri dagokienez egunerokotasunean eragina duten erabakiak zaintzari eta jagoletzari egozten zaizkiola; egunerokotasunetik harago doan guztiak (tratamendu medikoak, ikastetxea aukeratzeko, eskola-jarraipena...) guraso-ahala baliatzearekin du zerikusia, bi gurasoek jakinaren gainean egon behar dute, eta gertakarien garrantziaren arabera, **bi gurasoen adostasuna beharko da**, salbu eta bietako bati guraso-ahala espresuki kentzen bazaio, berariazko epai judizial baten bidez.

ELEBITAN

Guraso-ahala gurasoek emantzipatu gabeko **seme-alaba adingabeei** eta haien babesari dagokienez dituzten eginbehar eta eskubideen multzoa da.

- Seme-alabak zaintzea, haiekin egotea, elikatzea, hezte eta prestakuntza integrala ematea.
- Ondasunak ordezkatzeta eta administratzea.

Gurasoak bananduta bizi badira, semearekin edo alabarekin bizi denak egikarituko du guraso-ahala (eguneroko bizitzan). Ez, ordea, ikastetxea aukeratzeko erabakietan, askotariko tratamenduetan...

Zaintza eta babespea seme-alababekin bizitzea, zaintzea eta laguntzea da. Gurasoetako bati, biei edo hirugarren bati egotz dakiok.

Beraz, guraso-ahala seme-alaben ordezkaritza orokorrari dagokio, eta zaintza eta babespea, berriz, seme-alaben ohiko edo eguneroko bizikidetzan oinarritzen da. Horregatik, **ezkontza hausten denean, ohikoena da bi gurasoek guraso-ahala**

La **Patria Potestad** es el conjunto de deberes y derechos de los **padres** en relación con los **hijos menores de edad** no emancipados y su protección.

- Velar por los hijos, tenerlos en su compañía, alimentarlos, educarlos y procurarles una formación integral.
- Representación y administración de sus bienes.

Si los **padres viven separados**, la patria potestad se ejercerá por aquel con quien el hijo conviva (en lo cotidiano) . No así en las decisiones como elección de centro escolar, de tratamientos diversos...

Por **guarda y custodia** se entiende vivir, cuidar y asistir a los hijos. Se puede atribuir a uno de los progenitores, compartida entre ambos o a una tercera persona.

Por tanto, la patria potestad se refiere a la representación general de los hijos, mientras que la guarda y custodia se centra en la convivencia habitual o diaria

mantentzea, eta hori ez da gertatzen zaintza eta jagoletzarekin, normalean bietako batek bakarrik mantentzen baitu, **zaintza partekatuko** kasuetan izan ezik.

Beraz, esan dezakegu elikadurari, janzerari, lagunei eta abarri dagokienez egunerokotasunean eragina duten erabakiak zaintzari eta jagoletzari egozten zaizkiola; egunerokotasunetik harago doan guztiak (tratamendu medikoak, ikastetxea aukeratzea, eskola-jarraipena...) guraso-ahala baliatzearekin du zerikusia, bi gurasoek jakinaren gainean egon behar dute, eta gertakarien garrantziaren arabera, **bi gurasoen adostasuna beharko da**, salbu eta bietako bati guraso-ahala espresuki kentzen bazaio, berariazko epai judizial baten bidez.

con ellos. Por eso, cuando se produce una **ruptura matrimonial**, **lo normal es que ambos progenitores mantengan la patria potestad**, cosa que no suele ocurrir con la guarda y custodia ya que por regla general solo uno de ellos la mantiene, exceptuando los casos de **custodia compartida**.

Por tanto podemos decir que las decisiones que implican lo cotidiano en referencia a la alimentación, el vestido, los amigos.. son atribuidas a la guarda y custodia; todo aquello que trasciende de lo cotidiano (tratamientos médicos, elección de centro escolar, seguimiento escolar...) tiene que ver con el ejercicio de la patria potestad, ambos padres deben estar informados y en función de la importancia del hecho **deberá haber consentimiento de ambos progenitores**, salvo que uno de ellos se halle privado de la patria potestad en cuestión por sentencia judicial expresa.

II. ERANSKINA

INFORMAZIO FITXA

Ikaslearen izena:

Maila:

1. gurasoaren izena:

2. gurasoaren izena:

Larrialdi-kasuan, deitu telefono-zenbaki hauetara honako ordena honetan:

1Ikaslearekiko lotura:

2Ikaslearekiko lotura:

3Ikaslearekiko lotura:

Larrialdi medikoaren kasuan, ados nago nire semea/alaba osasun-zentro edo ospitale batera eramatearekin, beharrezkoa izanez gero.

Nire semeak/alabak hezkuntza-orientazioa edo orientazio psikologikoa behar badu, ados nago ematearekin.

Ados nago nire semea/alaba ikastetxeak programatutako jarduera-planean proposatzen diren eskola-jarduera eta txango guztietara (Estatu barruan zein kanpoan) joatearekin.

Bi gurasoek eman behar dute adostasuna.

Gurasoetako bat ados ez badago, aitak edo amak berak jakinarazi beharko dio ikastetxeari. Eranskina: 20.....-20..... ikasturterako programatutako eskola-jardueren eta txangoen plana.

Data:.....

1. gurasoaren sinadura:

2. gurasoaren sinadura:

III. ERANSKINA

HITZARMEN ERREGULATZAILEARI BURUZKO INFORMAZIO GARRANTZITSUA DUEN FITXA

Ikaslearen izena:

Maila:

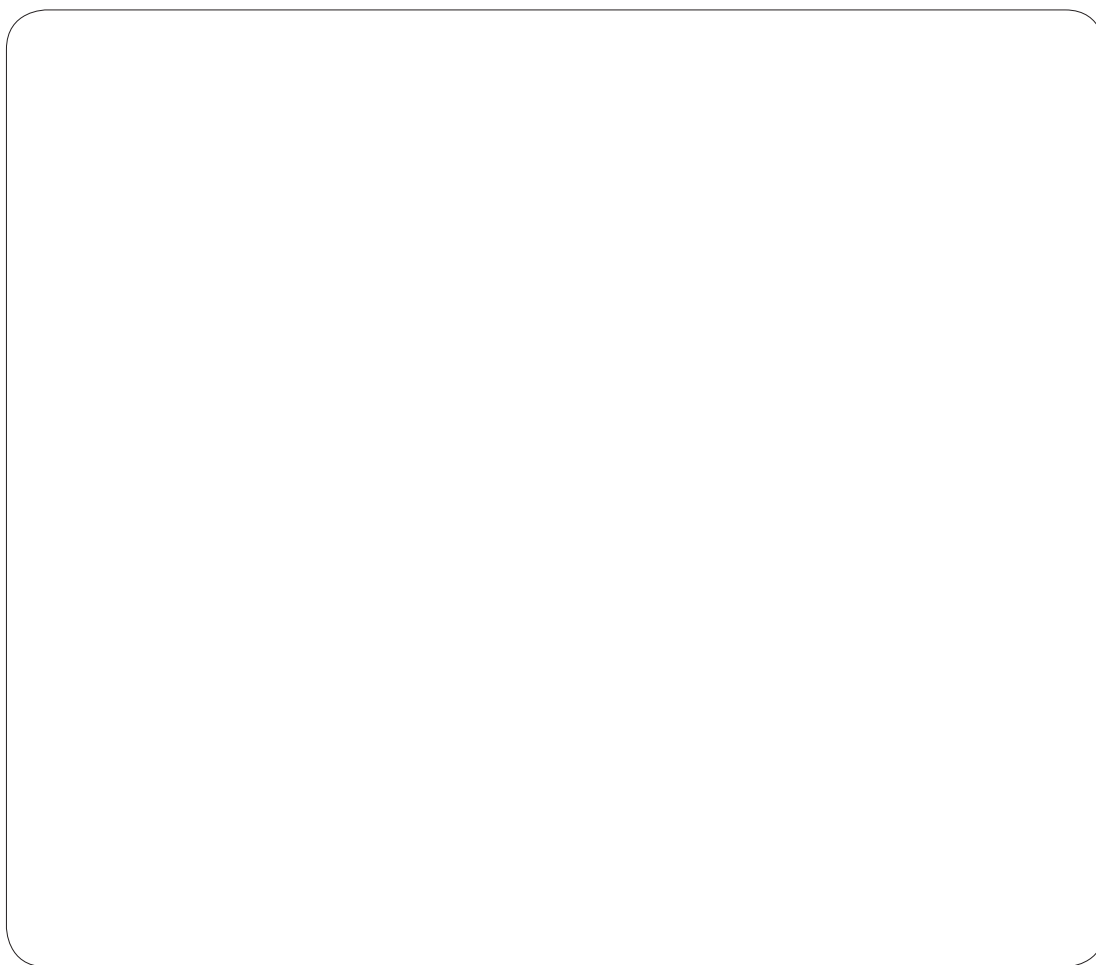
1. gurasoaren izena:

2. gurasoaren izena:

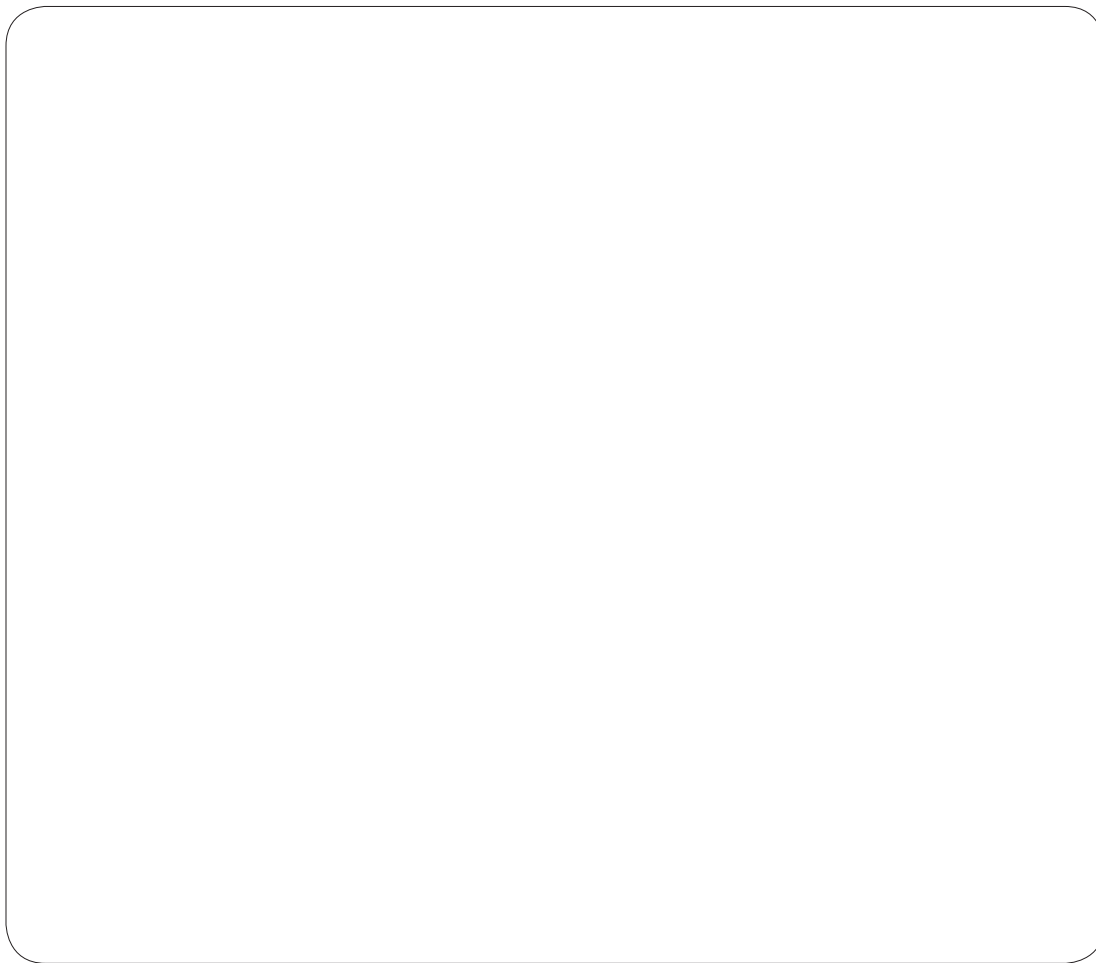
Hitzarmen erregulatzailearen data:

Hitzarmen erregulatzailearen erregistro-zenbakia:

Hezkuntza-arloko xedapenak (jaso idatziz hitzarmenean bildutako alderdi garrantzitsuak):

Egonaldi-erregimenari eta harremanari lotutako xedapenak (jaso idatziz hitzarmenean bildutako alderdi garrantzitsuak; Haur Hezkuntzan eta Lehen Hezkuntzan baino ez da aplikatu behar):

Ohar garrantzitsua: arestian jasotako xedapenetan gertatutako aldaketa oro ikastetxeari jakinarazi beharko diote gurasoek.

Data:

1. gurasoaren sinadura:

2. gurasoaren sinadura:

IV. ERANSKINA

HEZKUNTZA, UNIBERTSITATE ETA IKERKETA SAILAREN JARRAIBIDEAK ESKOLA ARLORAKO BANAKETA EDO DIBORTZIO EGOERETAN

JARRAIBIDEAK, EAEko HEZKUNTZA, UNIBERTSITATE ETA IKERKETA SAILEKO IKASTETXEEN ZUZENDARITZARENAK, GURASO BANATU EDO DIBORTZIATUEK EDO ELKARBIZITZA ETEN DUTEN IZATEZKO BIKOTEEK INFORMAZIOA ESKATZEKO ETA IKASTETXEA ALDATZEKO ESKATZEN DUTEN KASUETARAKO

Ikasleen gurasoek eskubidea dute, besteak beste, seme-alabentzat nahi duten hezkuntza mota aukeratzeko eta ikastetxea aukeratzeko (Kode Zibilaren 154. art.). Hala ere, Administrazioaren eskumena da legez arautzea ikasleak ikastetxeetan onartzeko prozedura eta irizpideak. Horrela, bada, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak orokorrean ezartzen du oinarriko zein arau aplikatu behar diren ikastetxe publikoetan eta itunpeko pribatuetan ikasleak onartzeko. EAEn, berriz, matrikulazio prozesua arautzen dute Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak horretarako urtero argitaratzen dituen dekretuek.

Adin txikikoen kasuan, ikastetxea aukeratuta hezkuntza mota jakin bat jasotzeko eskubidea guraso-ahala egikaritzean gauzatzen da, eta Kode Zibilaren 156. artikulua zehazten duenez, guraso-ahala bi gurasoek batera egikarituko dute edo horietako batek bakarrik, baina bestearen esanbidezko edo isilbidezko adostasunaz.

Banaketak edo dibortzioak direla eta, familia-epaiek epaia eman behar dute guraso-ahalaren inguruan. Normalean guraso biek izaten dute, epaian esanbidez kentzen denean izan ezik; izan ere, halakoetan, batari edo besteari ematen zaio adin txikikoak zaindu eta babesteko ardura. Dena den, beste aukera bat dago, Kode Zibilaren 92. artikuluari 15/2005 Legeak ematen dion idazkeran arautua: zaintzeko eta babesteko ardura guraso biei ematea edo bien artean banatzea ardura horren berezko funtzioak, beti ere adin txikikoaren interes gorena babesteko. Nolanahi ere, epaileek mantendu egiten dute epaian ezarritako araubidean jasotzen ez diren alderdien gaineko neurri zehatzak hartzeko eskumena.

Guraso biek guraso-ahala partekatzen dutenean, seme-alaben ikastetxea aukeratzeko eskubidea benetan betetzen dela bermatzeko, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak atal bat sartuko du matrikulazio-inprimakian eta dagokion aplikazio informatikoan, familia-egoera hori azaldu eta guraso bien posta-helbidea jasotzeko; hala, egindako eskabidearen berri eman ahal izango dio ikastetxeko zuzendaritzak beste gurasoari.

Bestalde, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak berak irakasleen eginkizunen artean sartzen da aldian-aldian familiei seme-alaben ikasketa-prozesuaren berri emateko ardura eta prozesu horretan laguntzeko modua bideratzeko ardura. Eusko Jaurlaritzak hezkuntza-etapetako curriculumak ezartzeko eman dituen dekretuek eta horiei dagozkien ebaluazio-aginduek, berriz, zehaztu egiten dute nola parte hartu familiek seme-alaben hezkuntza-prozesuan eta zein prozedura jarraitu familiei informazioa emango zaiela bermatzeko.

Familia-harremanen lege-araubidea arautzea ez da administrazioaren eskumena. Alabaina, Hezkuntza Administrazioaren betebeharra da bere eskumenak

erabiltzea, gaiaren inguruko epai judizialak betearazi, eta Kode Zibilaren 92. artikulua jasotzen duen lege-agindua errespetarazteko; izan ere, artikulua horrek ezartzen duenez, egoera horiek ez dituzte gurasoak aske uzten seme-alabekiko dituzten betebeharrak, eta ondorioz ezta haien hezkuntzaz duten erantzukizunetik ere.

Horrela, bada, gizarteak Administrazio honi egiten dion eskaera bati erantzuten diogu; izan ere, ikastetxe guztiei jarraibideak emateko eskatzen digu, guraso banatu eta/edo dibortziatuekin ikastetxeak dituzten harremanak arautzeko.

Ondorioz, eta antolamendu-eskumen horiek erabiliz, **JARRAIBIDE** hauek ematen ditut:

1.- Guraso banatu edo dibortziatuen edo elkarbizitza eteten duten izatezko bikoteen kasuan, horietakoren batek lehen aldiz eskatzen duenean ikastetxean izena emateko edo ikastetxez aldatzeko eskatzen duenean, epaiaren edo behin-behineko neurrien autoaren xedapen-zatia aurkeztu beharko du eskabidearekin batera. Hezkuntza-gaietan guraso-ahala egikaritzeari dagokionez, beste gurasoaren adostasuna beharrezkoa den ala ez jakiteko, epaiak edo autoak zer ezarri, horixe bete beharko du zuzendariak.

Eskatzaileari berehala itzuliko zaio agiri hori, espedientean gorde barik. Espedientean, idazkariaren ohar bat baino ez da idatziko, hezkuntza-erabakiei buruz xedatutakoa jasotzeko.

2.- Hezkuntza-kontuetarako erabakirik hartu ez balitz, eskabidearen kopia bidali beharko zaio beti beste gurasoari, horrek esleituta izan ala ez ikaslea zaindu eta babesteko ardura, salbu guraso-ahala esanbidez kendu zaiola jasota dagoenean.

Informazio hori, hartu-agiri eta guzti, guraso horren helbidera bidaliko da posta ziurtatuz. Izan ere, ikastetxeak helbidea ez badu, guraso horren helbidea eskatuko du eskaera izapidetzeko baldintza moduan.

Bertan, adierazi egingo da eskabidea bideratu egingo dela, baldin eta, informazio hori jaso eta 10 egun balioduneko epean, guraso hartzaileak ez badu ikastetxean aurkezten ikastetxea aldatzearen kontrako agiririk. Halakorik aurkeztuz gero, berriz, eskatzaileari berehala jakinaraziko zaio bere eskabidea bideratu egingo dela baina horretarako baimena ematen duen erabaki judiziala jaso eta gero.

3.- Seme-alabak zaindu eta babesteko ardura esleituta ez duen aita edo ama banatu edo dibortziatuak erabili egin ahal izango du seme-alabak ebaluatzeko prozesuaren gaineko informazioa jasotzeko eskubidea, beti ere guraso-ahala esanbidez kendu ez bazaio. Informazio hori izateko, zuzendariari eskatu beharko idatziz, eta idazkian azaldu egin beharko du zein helbidetara bidali behar zaizkion deialdiak eta jakinarazpenak.

2. atalean aurreikusi denez, epaiaren edo behin-behineko neurriei buruzko autoaren xedapen-zatia aurkeztu beharko da, hezkuntza-gaietarako guraso-ahala egikaritzeari buruz xedatzen duena jasotzeko, baina berehala itzuli beharko da, eta itzuli ere espedientean horren kopiari gorde barik.

4.- Informazio-eskabidea aurreko atalean azaltzen den moduan jaso eta gero, ikastetxeak beste gurasoari posta ziurtatuz -hartu-agiri eta guzti- jakinarazio dio eta ohar bat jarriko du. Bertan, labur-labur azalduko da zer jasotzen duen araubideak guraso-ahalaren hezkuntza-alderdiak erabiltzeari buruz; horrela, erkatu egingo da ea ikastetxeak duen informazioa bat datorren une horretan familia-harremanetarako indarrean dagoen araubidearekin; izan ere, judizialki aldatuta egon daiteke.

5.- Beste gurasoari informazio-eskabidearen berri eman eta gero, hura jaso eta hamar egun balioduneko epearen barruan ikastetxean egiaztatzen ez badu aldatu egin dela seme-alabak izateko araubidea edo guraso-ahala erabiltzeko modua, eta ondorioz ezin dela eskaera onartu, orduan guraso informazio-eskatzaileari automatikoki eta aldi berean bidaliko zaio ikaslea zaindu eta babesteko ardura duen pertsonari entregatzen zaion dokumentu-informazio guztia. Era berean, tutoreak eta bestelako irakasleek ahoz eman ahal izango diote egoki deritzoten informazio guztia.

6.- Horrela definitutako egoera berez luzatuko da denboran, harik eta guraso-ahalaren araubidea adierazitako zentzuan aldatu dela egiaztatu arte.

Vitoria-Gasteiz, 2011ko urriaren 18a
IKASTETXEEN ZUZENDARIA
Marcelino Hernández Garduño